

ВАНРЕДНЕ СИТУАЦИЈЕ - Спецификација предмета

Студијски програм/и: Заштита од пожара									
Назив предмета: Ванредне ситуације									
Наставник/наставници: Лидија Т. Милошевић									
Статус предмета: Изборни						Шифра предмета: 19.OZOP04			
Број ЕСПБ: 6									
Услов: -									
Циљ предмета									
Стицање знања о узроцима, настанку и развоју као и последицама ванредних ситуација и институционалним оквирима за управљање ванредним ситуацијама.									
Исход предмета									
Оспособљеност студената и стицање вештина за:									
• идентификацију ванредних ситуација, • процену угрожености од ванредних ситуација, • управљање ризицима од ванредних ситуација, • дефинисање, планирање и пројектовање мера превенције и реаговања.									
Садржај предмета									
Теоријска настава									
Ванредне ситуације – основни појмови, класификација, карактеристике, фазе развоја. Ванредне ситуације природног порекла – земљотреси, клизишта, поплаве, циклони, природни пожари, инфективне болести (карактеристике и ефекти). Техничко-технолошке ванредне ситуације – класификација технолошких система према степену опасности. Ванредне ситуације друштвеног карактера – социјални немири, терористичке акције, диверзије. Ванредне ситуације у Србији. Врсте, настанак и учесталост. Институционални оквир за управљање ванредним ситуацијама. Законска регулатива из области ванредних ситуација. Методологија за израду процене угрожености од ванредних ситуација. Поплаве. Појам, настанак, утицајни фактори, врсте, утицаји на друштво и животну средину, избор мера одбране од поплава. Земљотреси. Појам, карактеристике, настанак, мерења, подела земљотреса, мере заштите. Сеизмички ризик. Клизишта. Појам, ендегени и егзогени фактори, настанак клизишта, подела, мере заштите и санација клизишта. Суше. Појам, утицајни фактори, подела суша, мере заштите. Индексне методе за процену интензитета суша. Техничко-технолошки удеси. Узроци настанка и фазе техничко-технолошких удеса. Удеси у хемијској индустрији, нафтној индустрији, транспорту, итд. Утицаји на животну и радну средину, материјална добра. Проактивни приступ. Шумски пожари. Настанак, утицајни фактори, подела, тактике гашења, мере заштите. Остале ванредне ситуације (ледоход, олујни ветрови, град, снежне падавине). Предвиђање и рано упозорење од настанка ванредних ситуација. Последице настале услед настанка осталих ванредних ситуација. Инжењерско-техничке мере за заштиту од ванредних ситуација. Мере заштите услед земљотреса, поплава, клизишта, суша, техничко-технолошких удеса, шумских пожара и осталих ванредних ситуација. Циклус управљања ванредним ситуацијама на основу претходних искустава.									
Практична настава									
Практична настава се реализује у окиру вежби, које сукцесивно прате наставу, на којима се анализирају конкретни примери ванредних ситуација. У оквиру вежби подстиче се студијски истраживачки рад студената који резултира израдом семинарских радова на задату тему из области ванредних ситуација, њихова презентација и одбрана.									
Литература									
[1.] Милошевић Лидија (2018). Ванредне ситуације, Изводи са предавања, Ниш: Унивезитет у Нишу, Факултет заштите на раду у Нишу.									
[2.] Birkmann (2004). Measuring Vulnerability to Natural Hazards: Towards Disaster Resilient Societes. UNU Press.									
[3.] Coppola P. Damon (2015). Introduction to International Disaster Management. Elsevier.									
[4.] Laban, M. et al. (2020). Glossary of terms in disaster risk management and fire safety / Rečnik pojmova iz upravljanja rizikom od katastrofalnih događaja i požara. Novi Sad, Fakultet tehničkih nauka.									
Број часова активне наставе (недељно)									
Предавања	2	Аудиторне вежбе	2	Други облици наставе	-	ИР	-	Остали часови	-
Методе извођења наставе									
Предавања, аудиторне вежбе, консултације. Интерактиван рад са студентима.									
Оцена знања (максималан број поена 100)									
Предиспитне обавезе				Поена	Испит			Поена	

активност у току предавања	5	усмени испит (теоријски део испита)	40
активност у току вежби	5		
колоквијум	25		
семинарски рад	25		